

VOORBEREIDING

Stilte

Aansteken van de kaarsen

waarna de gemeente gaat staan

Gebed

ouderl. Bij U schuilen wij
in het onbarmhartig licht
van deze dag.
Hoor ons, God,
en blijf ons niet ver.

allen **Hoor ons
en kom ons te hulp!**

ouderl. Behoed ons in de schaduw van uw vleugels
als wij hier waken en bidden
met Hem, uw Zoon,
die tot in de dood
aan U vasthield.

allen **Hoor ons
en kom ons te hulp!**

ouderl. Gij onze wal
tegen nacht en ontij!
In uw handen, Heer,
bevelen ook wij ons leven.

allen **Hoor ons
en kom ons te hulp!**

Amen.

waarna de gemeente gaat zitten

Psalm 22:2-12 - in de herdichting van Huub Oosterhuis

God mijn God, waarom
heb jij mij verlaten?

Naar jou schreeuw ik overdag
en 's nachts, en ik word niet gestild.

Heilige hoogtronende roemruchte
jij geeft geen krimp.

Mijn vader, mijn voorvaderen, geslachten lang,
ze zeiden: 'Hem kan je vertrouwen,
Hij deed ons ontkomen, die doet wat Hij zegt' –
die waren schaamteloos zeker van jou.

Maar ik ben een worm in de grond –
met hun lederen hozen
vertrappen ze mij, en lachen zich gek:
hij heeft toch een god!

Ik werd geboren
en in jouw handen gelegd.
Jij bent 'mijn god' van de moederschoot af.
Weet je het nog? Ja jij weet.

Stieren nemen mij op hun horens
ik ben voor de leeuwen geworpen
mijn hart heeft niets meer te makken
mijn keel is aan scherven
mijn tong vastgekleefd aan mijn strot.

Waarom heb je mij verlaten
God mijn God?

Geef mij terug aan mijn broeders,
de zonen van Jakob.

God van Jakob, van jou wordt gezegd
dat jij de vernederden ziet – wat zeg je?
'Gestild wordt de honger der armen'?
Daar hou ik je aan.

'Wie neerligt in het stof zal Hem aanschouwen' –
ik kan ze niet denken, die woorden
maar grijp ze vast.

'Hun kinderen zullen kracht ontvangen
en leven, geslachten lang':
welzalige toekomst, nieuwe aarde,
eeuwen der eeuwen.

Maar waarom
heb jij mij verlaten
toen de aarde schokte en beefde
de rotsen scheurden

waarom toen ik om je schreeuwde
heb je mij niet gestild?

Toen ik daar hing
en maar hing
aan mijn polsen gehangen

levend gevild.

De lezingen De Passie naar Johannes (Naardense Bijbelvertaling) – *gelezen en zongen*

Johannes 18: 1-11

Lied 558: 4, 5, 6 en 7

Johannes 18: 12-16

Lied 561: 1, 2, 3, 4 en 5

Johannes 18: 17-27

Lied Zoon van David, om de slagen
(tekst: *Sytze de Vries – Het liefste lied van overzee I, nr. 60*)

1 Zoon van Da - vid, om de sla - gen, om de een-zaam - heid zo groot,
 2 Om de leu - gens en de lis - ten, om het von - nis, het ver-raad
 3 Om uw al - les - zeg-gend zwij - gen bij de klap in uw ge - zicht,
 4 Om de geest door U ge - ge - ven, lief - de als uw laat - ste woord,
 5 Om dit schand-hout van het lij - den, de - ze last zwaar op uw rug,

waar-dig ko - nink - lijk ge - dra - gen in uw lief - de tot - ter - dood,
 waar-mee men uw lot be - slis - te, Gij de doods-nacht bin - nen - gaat, -
 om het vals, on - waar ge - tui - gen in dat on - te - recht ge - richt, -
 zelfs een moor - de - naar mag le - ven om - dat Gij zijn vra - gen hoort -
 le - vens-boom voor jood en hei - den, bloei-end hout vol goe - de vrucht, -

zie mij, sme - ke - ling, hier staan, zie mij met ont - fer - ming aan.
 zie mij, sme - ke - ling, hier staan, zie mij met ont - fer - ming aan.
 zie mij, sme - ke - ling, hier staan, zie mij met ont - fer - ming aan.
 zie mij, sme - ke - ling, hier staan, zie mij met ont - fer - ming aan.
 zie mij, sme - ke - ling, hier staan, zie mij met ont - fer - ming aan.

Johannes 18: 28-40

Lied 180: 1, 2, 3 en 4 – *Liedboek voor de Kerken*

1 Gethsémané, die nacht moest eenmaal komen.
 De Heiland heeft bewust die weg genomen.
 Hij laat zijn doel niet los, wijkt niet terzijde,
 aanvaardt het lijden.

3 Wie heeft gewaakt van die het naaste stonden?
 Hij heeft hen driemaal slapende gevonden.
 Hij ging terug en heeft alleen geleden,
 eenzaam gebeden:

2 Hoe dichtbij is de hof, waar Gij gewaakt hebt;
 verstaanbaar is de klacht, die Gij geslaakt hebt.
 Nog leeft de haat, die U kwam overvallen:
 zo zijn wij allen.

4 Laat Vader, deze beker Mij voorbijgaan;
 waar zijn de engelen die Mij kunnen bijstaan?
 Maar, zo Ik niet dit lijden mag ontvliesen,
 uw wil geschiede.

Johannes 19: 1-7

Lied 589: 1, 2, 3 en 4

Johannes 19: 8-16

Lied 576b: 1 en 2

1 Kruis van Chris-tus, hout der schan-de, aan u kleeft on - schul-dig bloed,
 2 Die als Ko - ning der ge - tij - den troon-de in het eeu - wig licht,
 3 Vals zijn de be - schul - di - gin - gen, vals de las - ter, het ver - wijt,
 4 Zal zijn licht voor al - tijd do - ven nu het duis - ter al - les dekt?
 5 Die van en - ge - len en mach-ten dag en nacht de lof ont - ving,

(1) nu God zelf door men-sen-han-den aan u hangt en bloe - den moet.
 (2) is hier toon-beeld van het lij - den dat wij heb - ben aan - ge - richt.
 (3) nu de Oor-sprong al - ler din - gen zelf aan heel zijn schep-ping lijdt.
 (4) Ko - men wij de nacht te bo - ven die wij zelf heb - ben ver-wekt?
 (5) gaat al - leen, als diep ver - ach - te, hangt er als ver - schop - pe - ling.

6 Die zich - zelf als le - vend wa - ter aan de mens te drin - ken schonk,
 7 Voor - spoed kent vaak ve - le vrien-den: in zijn groot-heid deel-den wij.
 8 Die in 't licht van - uit den ho - ge naar ons men - sen is ge - daald,
 9 En tot aan het eind der tij - den staat het kruis hoog op - ge - richt.
 10 Kruis van Chris-tus, hout der schan-de, aan u kleeft on - schul-dig bloed,

(6) nu Hij gro - te dorst lijdt staat er nie-mand met een koe - le dronk.
 (7) Maar van al - len die Hem dien-den staat geen mens Hem meer ter - zij.
 (8) gaat on - der het kruis ge - bo - gen om - dat on - ze lief - de faalt.
 (9) In het men - se - lij - ke lij - den zien wij God in het ge - zicht.
 (10) nu God zelf door men-sen-han-den aan u hangt en bloe - den moet.

1 Naam van Je - zus, hoog ver - he - ven bo - ven al - le na - men uit,
 2 In uw trouw aan God ge - bro - ken, aan uw lief - de op - ge - brand, -
 3 Sta ons lief - de - vol voor o - gen, tel - kens als uw kruis ver - rijst,
 4 Door - dat Gij u zo liet bre - ken wor - den wij met U ge - voed.
 5 Naam van Je - zus, al - le ta - len stem - men in met dit ge - zang

U te lo - ven vult ons le - ven, nu Gij ons de weg ont - sluit.
 wie de dood zo heeft weer-spro - ken valt toch niet meer uit zijn hand?
 en ons mens'-lijk me - de - do - gen U met Na - me eer be - wijst.
 Brood en wijn he - ten de te - kens waar - in ik U zelf ont - moet.
 dat uw lief - de blijft her - ha - len, van U zingt, een we - reld lang!

De paaskaars wordt gedooft en uitgedragen**Moment van stilte****Kruismeditatie****Beklag Gods**

Het Beklag Gods is de litanie van de Goede Vrijdag, waarin God zich beklagt over zijn volk dat Hem in de steek heeft gelaten. Deze klacht – ontleend aan de profeet Micha – is gericht tot de gemeente die op Goede Vrijdag bijeen is om te vieren.

We bidden dit gebed vandaag in de tekstbewerking van de hand van Wim van der Zee uit 1986 (In het huis van de Levende, blz. 64-65).

v Mijn volk, wat heb ik u misdaan of waarmee heb ik u bedroefd? Ik heb de aarde voor de dag geroepen en aan uw handen toevertrouwd, maar van mijn tuin is een wildernis gemaakt, mijn levenswerk wordt een dodenakker. Waarom laat gij dit toe?	<i>allen</i>	<i>Heilige God, heilig en almachtig, heilig en onsterfelijk, ontferm U over ons.</i>
v Ik heb u onder mijn regenboog gesteld, een teken van vrede en toekomst, maar dodelijke wapens staan gericht op mensen en bedreigen mijn dierbare schepping. Waarom laat gij dit toe?	<i>allen</i>	<i>Heilige God heilig en almachtig, heilig en onsterfelijk, ontferm U over ons.</i>
v Ik heb mij laten kennen als uw bevrijder, de bondgenoot van alle onderdrukten, maar tallozen worden getergd en geteisterd door terreur en tirannie. Waarom laat gij dit toe?	<i>allen</i>	<i>Heilige God heilig en almachtig, heilig en onsterfelijk, ontferm U over ons.</i>
v Ik heb u met overvloed gezegend, met dagelijks brood en meer dan dat, maar op mijn akker sterven mensen onverzadigd en kinderhanden blijven ongevuld. Waarom laat gij dit toe?	<i>allen</i>	<i>Heilige God heilig en almachtig, heilig en onsterfelijk, ontferm U over ons.</i>
v Ik heb mijn woord aan u gegeven en u mijn hartsgeheimen toevertrouwd, maar afgoden vinden overal gehoor en mensen kiezen doodlopende wegen. Waarom laat gij dit toe?	<i>allen</i>	<i>Heilige God heilig en almachtig, heilig en onsterfelijk, ontferm U over ons.</i>
v Ik heb mijn eigen Zoon tot u gezonden, mijn sprekend evenbeeld, mijn uitgestrekte hand, maar Hij is afgewezen, uitgestoten, vernederd tot de laagste dood. Ik heb Hem bij u teruggebracht, de levende, de bron van alle leven, maar Hij gaat dood aan alle kruisen waaraan mijn mensen worden vastgespijkerd. Waarom laat gij dit toe?	<i>allen</i>	<i>Heilige God heilig en almachtig, heilig en onsterfelijk, ontferm U over ons.</i>

v Mijn volk, wat heb ik u misdaan
of waarmee heb ik u bedroefd?
Ik heb u geëerd als kroon van de schepping,
Ik heb u gezocht als mijn kostbaarste sieraad,
Ik heb u bewaard in mijn hand, in mijn hart,
Ik heb u mijn rots, mijn Zoon geofferd.
Wat had Ik nog meer moeten doen
dat Ik niet heb gedaan?

allen   **Heilige God**
heilig en almachtig,
heilig en onsterfelijk,
ontferm U over ons.

DE GEBEDEN

Voorbeden   *elke voorbede wordt beantwoord met het refrein van lied 458*

Zui - ve - re vlam, ver - drijf met je licht
de ang - sten van ons hart.

Slotzang   590: 1, 2, 3, 4, en 5

gemeente gaat staan na het voorspel

Slotwoorden en Onze Vader

v Het is stil geworden
Een weg van lijden is ten einde.
Maar wij geloven dat de dood
niet het laatste woord heeft.

allen   Onze Vader

Laten wij daarom morgenavond terugkomen
om samen getuige te zijn van de opstanding.
Zijn weg met ons gaat verder...

Bidden wij het gebed dat Jezus ons leerde:

wij verlaten in stilte de kerk

Aan deze dienst werd meegewerkt door:

koster(s) en commissie van ontvangst: vrijwilligers uit de gemeente

voorganger: ds. G.A.V. Fröberg

ouderling van dienst: Tetsje Oelen; diaken van dienst: Willeke van Heijningen

lector: Nelleke Slotweg

Technische realisering van de uitzending op internet:

beeld en geluid door leden van het beamteam; webmaster: webteam

Een dienst terugkijken of een preek opnieuw beluisteren?
Dat kan op: www.kerkdienstgemist.nl. Ga naar: PG De Verbinding Leiden